

UiO : Universitetsbiblioteket

What You See Is What You Get:

Søkeomfang i Oria med wow-effekt på innlånet

Magnus Carlström og Tone Christine Bøgh

Agenda

- Søkeoppsett i Oria
 - Kort forklart
 - Standard vs. UiO
- Hvorfor velge annerledes?
- Konsekvenser i Oria
- Konsekvenser for innlånet
 - Statistikk
 - Medaljens bakside og tiltak
- Valgets kval og veien videre

Søkeoppsett i Oria – kort forklart

- Faner over søkeboksen i gammelt grensesnitt
- Meny i søkeboksen i nytt grensesnitt
- Scope (søkeomfang)
- Default scope
- I hvert scope aktiveres ulike kilder for søk:
 - Bibliotekbasen (Alma): Institution Zone/Network Zone
 - Sentralindeksen (Primo Central Index – PCI)
 - Lokale institusjonelle arkiv, Brage, Open Access m.m.

Søkeoppsett – standard

Nytt søk E-tidsskrifter Bestill Hjelp Bla i lister

diabetes ×

diabetes *Mitt bibliotek*

diabetes *Alle bibliotek*

Standard	Institution Zone	Network Zone	Sentralindeksen
<i>Mitt bibliotek</i>			
<i>Alle bibliotek</i>			

Søkeoppsett – UiO – gammelt Oria-grensesnitt

UiO før	Institution Zone	Network Zone	Sentralindeksen
Bøker + artikler ved UiO			
Bøker i norske fagbibliotek			

Søkeoppsett – UiO – nytt Oria-grensesnitt

The screenshot shows the top navigation bar of the UiO Oria system. The search bar contains the text 'diabetes'. Below the search bar, a dropdown menu displays three suggestions:

- diabetes *Alt*
- diabetes *Bøker i norske fagbibliotek*
- diabetes *Bøker ved UiO*

UiO nå	Institution Zone	Network Zone	Sentralindeksen
<i>Alt</i>			
<i>Bøker i norske fagbibliotek</i>			
<i>Bøker ved UiO</i>			

Søkeoppsett – standard vs. UiO

Standard	Institution Zone	Network Zone	Sentralindeksen
<i>Mitt bibliotek</i>			
<i>Alle bibliotek</i>			

UiO	Institution Zone	Network Zone	Sentralindeksen
<i>Alt</i>			
<i>Bøker i norske fagbibliotek</i>			
<i>Bøker ved UiO</i>			

Hvorfor har UiO valgt annerledes?

Brukertestning

- Behov før overgangen til nytt Oria-grensesnitt
- Mål:
 - Vurdere om det var modent for lansering
 - Avdekke feil og mangler og få rettet dette
 - Velge best mulige justeringer og tilpasninger
- 6 studenter i alderen 20-33 år, bachelor og master
- 15 oppgaver – krevde bruk av det meste av funksjonaliteten
- Interessante funn vedr. scopes!

Brukertestning – søkeoppsett

- Default scope:
 - IZ og Sentralindeksen
 - Ikke NZ
 - Som standardoppsett og gammelt UiO-oppsett

Testoppsett	Institution Zone	Network Zone	Sentralindeksen
<i>Bøker og artikler ved UiO</i>			
<i>Bøker i norske fagbibliotek</i>			
<i>Bøker ved UiO</i>			

Brukertesting – bruk av scopes

- Oppdaget valgmulighetene i søkeboksen
- Men forholdt seg ikke aktivt til dem
- Valgte i liten grad andre scopes enn default
- Feil bruk av scope
- Automatisk riktig scope, automatisk utvidelse eller tips?
- Antok at de søkte i alt, og ikke nødvendig/mulig å utvide

Konklusjon:

- Det er default scope som gjelder!
- Alfa omega hva som inkluderes der!

Konsekvenser for søkeoppsettet

- Inkludere «alt» i default scope
- Logisk avgrensning i andre scopes
 - Alt – Litt mindre – Minst
- Implementert og lansert med nytt Oria-grensesnitt

UiO nå	Institution Zone	Network Zone	Sentralindeksen
<i>Alt</i>			
<i>Bøker i norske fagbibliotek</i>			
<i>Bøker ved UiO</i>			

Konsekvenser i Oria – på godt og vondt

- Flere treff
 - Fullstendighet og gjenfinning, eller...
- Flere poster uten egen beholdning/tilgang
 - Forstyrrende og irrelevant, eller...
- Flere dubletter
 - Mange poster med misvisende status «Ikke tilgjengelig»
 - Opprydding nødvendig!
- Flere bestiller
 - Innlånet - en hel historie for seg!

Konsekvenser for innlånet – på godt og vondt

Bakgrunn

- Fra 2013 til 2017 gikk innlånet på Universitetsbiblioteket ned 58 %
- Vi gikk fra 23 107 sendte bestillinger til 10 127 sendte bestillinger
- I denne perioden ble vi slått sammen med Oslo Universitetssykehus: Medisinsk bibliotek
- Vi byttet front end-system fra BIBSYS Ask til Oria
- Vi byttet biblioteksystem fra BIBSYS "blå" til Alma
- Så i desember 2017 endret vi oppsettet i Oria

2013: Ett år før Oria, to år før Alma

- Sendte bestillinger: 23 107
- Mottatte lån: 17 425
- Mottatte kopier: 4 223
- Leveringsdyktighet: 93,7% (HumSam)

2017: Andre år med Oria og Alma

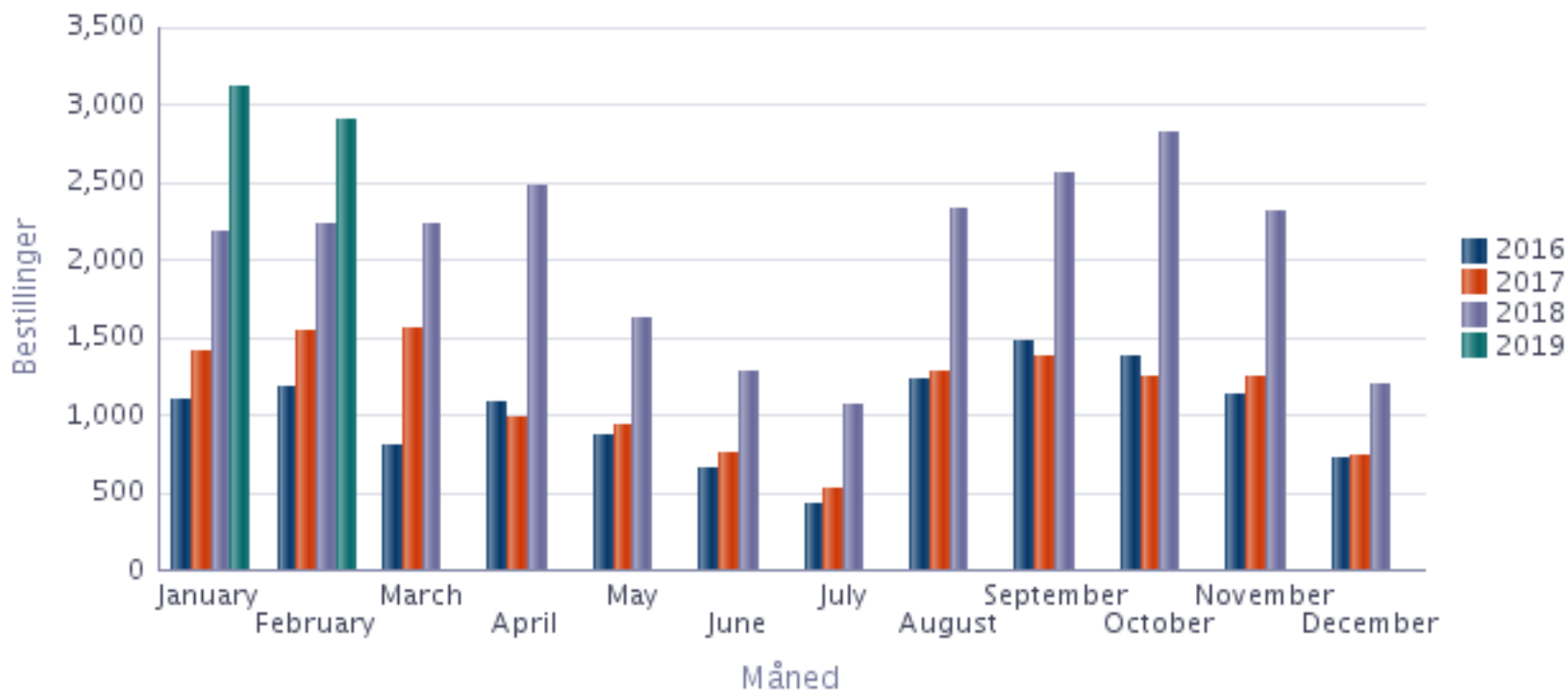
- Sendte bestillinger: 10 127
- Mottatte lån: 6 027
- Mottatte kopier: 1 958
- Leveringsdyktighet: 78,9% (HumSam)

2018: Nye scopes og samlet søkefelt i Oria

- Sendte bestillinger: 19 373
- Mottatte lån: 12 960
- Mottatte kopier: 2 026
- Leveringsdyktighet: 77,5% (HumSam)

2019: Trenden ser ut til å fortsette

Totalt antall mottatte innlånsbestillinger

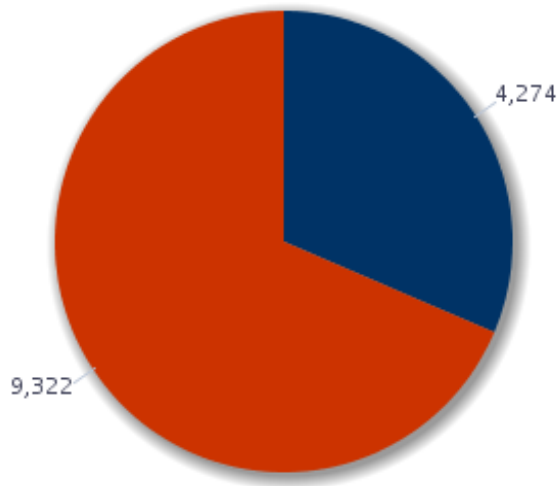

Eller med andre ord

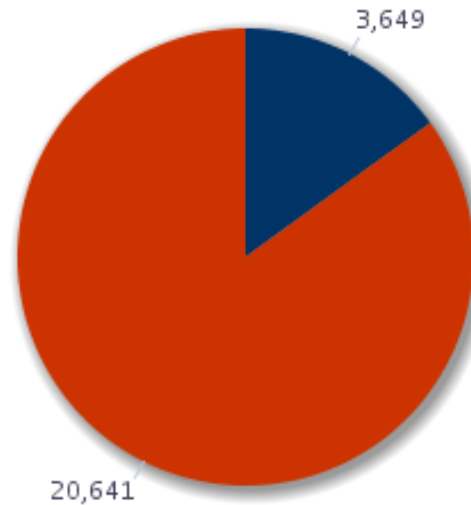

Hvor kommer bestillingen fra?

Borrowing Creation Year 2017

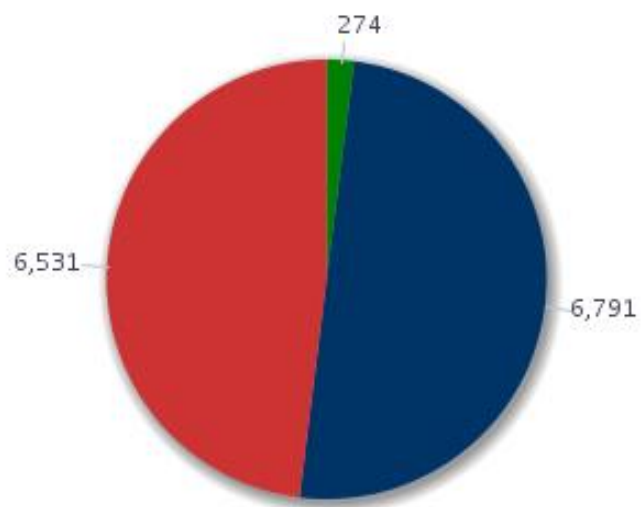
Borrowing Creation Year 2018

■ Alma
■ Oria

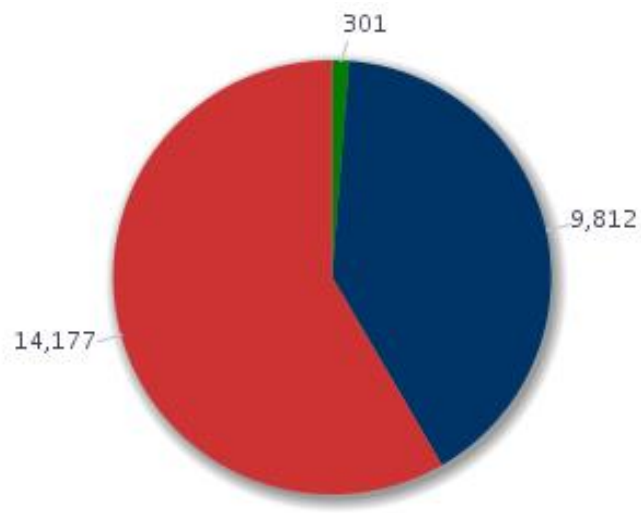
Hvem bestiller?

Borrowing Creation Year 2017

Bestillinger

Borrowing Creation Year 2018

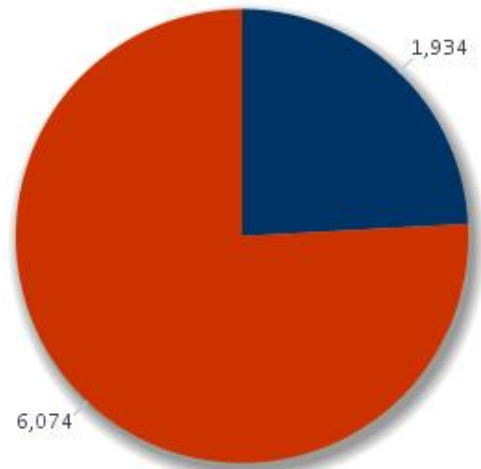

Bestillinger

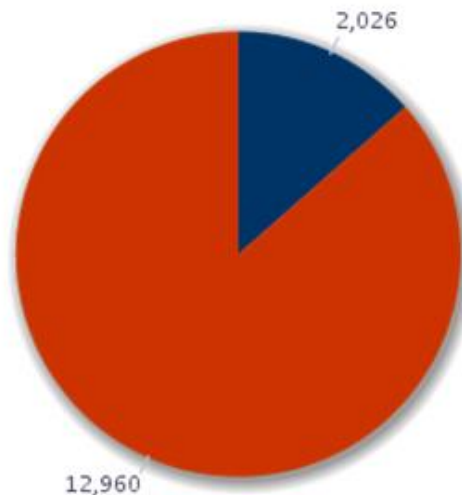
Hva lånes inn?

Borrowing Creation Year 2017

Num of Requests

Borrowing Creation Year 2018

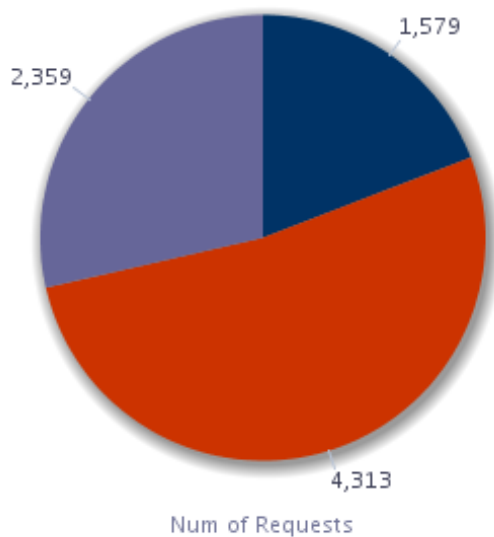

Num of Requests

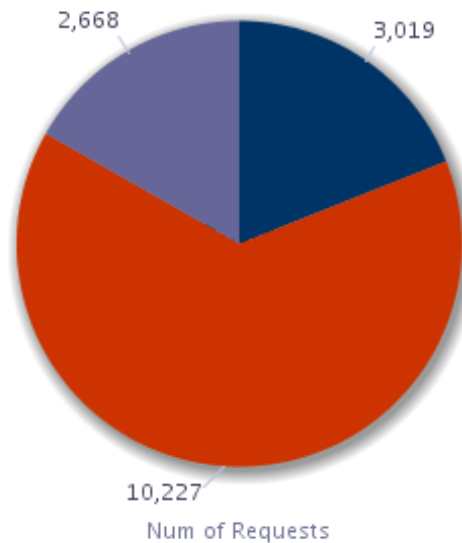
■ Physical Article
■ Physical Book

Hvor bestiller vi fra?

Borrowing Creation Year 2017

Borrowing Creation Year 2018

HumSam-biblioteket: mengder

År	2013	2017	2018
Mottatte bestillinger	16815	8589	17512*
Andel bestilt fra Norge	87 %	52 %	64 %

*En økning på 104 % fra året før

HumSam-biblioteket: behandlingstid

- Behandlingstid snitt:
 - 2017: 3,3 dager
 - 2018: 4 dager
- Behandlingstid bøker bestilt fra utlandet
 - 2017: 5 dager
 - 2018: 8 dager
- Behandlingstid bøker bestilt fra konsortiet
 - 2017: 1,5 dager
 - 2018: 1,9 dager

Brukeropplevelsen

- Synlighet
 - Det er mye lettere å finne og bestille materiale som er tilgjengelig i konsortiet
- Tilgjengelighet
 - "Alt" trykt materiale i Norge er tilgjengelig for brukerne våre
- Leveringstid
 - Det tar omtrent en uke fra bestilling til hentebeskjed på bøker fra konsortiet

Medaljens bakside

- Transportkostnader
- Uavhentede bøker
 - I 2017 ble 5,2 % ble alt innlånt materiale aldri hentet.
 - I 2018 økte dette til 8,4 %.
 - Det kostet minst 200 000,- bare i frakt (tur-retur) for oss og eierbibliotek å sende de bøkene som aldri ble hentet
- Service til brukeren
 - Dårlig katalogdata gir forvirrende poster i Oria
 - Leveringstid i snitt på bøker fra utlandet er nesten 20 dager

Medaljens bakside

- Påkjenningen på personalet
 - Bestillinger, særlig med status *Locate Failed* blir liggende altfor lenge
 - Denne statusen inkluderer alt fra e-bøker hos dere til småtrykk i magasinene våre til doktoravhandlinger i India
 - Restans som i verste fall er på over 14 dager
- Vi rekker ikke oppfølgingen vi ønsker, og leveringsdyktighet går ned
 - Vi greier så vidt å levere $\frac{3}{4}$ av det vi bestiller
 - Vi har ikke tid eller ressurser til å gi tilbakemeldingen lånerne fortjener

Tiltak for å hjelpe situasjonen

- Automatisering
 - Utvikling av robottjenester for å automatisere trinn i innlånsprosessen
 - Skru på Auto-sending Borrowing Request-regel
- Innkjøp kontra innlån
 - Nye rutiner er på vei, for å kjøpe inn framfor å låne inn
 - *Patron purchase request* supplerer/ erstatter *Borrowing requests* i Oria

Tiltak for å hjelpe situasjonen

- Omfordeling av ressurser
 - Innlånmottak har blitt en del av vaktordningen i backoffice
 - Er det tilstrekkelig med personal til å ta unna restansen?
- Endre scopes tilbake til hva de var før
 - Reduserer antallet bestillinger
 - Skjuler vi kunnskap fra brukerne våre?
 - Regresjon?

Burde dere gjøre det samme

- Det kommer til å koste penger og personalressurser
- Det kommer til å bli enklere for lånerne deres å bestille
- Det kommer til å gi fjernlånet på UBO mer å gjøre
- Er det negativt at innlånet er på samme nivå som det var før Oria?
- Folkebibliotekloven dekker ikke oss, men:
 - *"Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning [...] ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet."*

Valgets kval

- Alle søkeoppsett har både fordeler og ulemper.
- Ulike brukere har ulike behov.
- Ulike institusjoner har ulike ønsker og prioriteringer.
- Strategisk valg
 - Vit at valget er der!

Veien videre

- Søkeoppsett er komplisert.
- Mange ulike oppsett i konsortiet bør unngås.
- BIBSYS' Arbeidsguppe for Oria diskuterer muligheter.
 - Karlegging av ønsker/behov, muligens via nettskjema, så følg med!
 - Konklusjon på møte i mai/juni

Kort oppsummert

- Det er default scope som gjelder!
- Er det ikke inkludert i default scope, «finnes» det ikke.
- «Finnes» det ikke, blir det ikke bestilt.
- WYSIWYG – What You See Is What You Get!

Takk!

Magnus Carlström
magnus.carlstrom@ub.uio.no

Tone Christine Bøgh
t.c.bogh@ub.uio.no